

יום ירושלים, מקורות

ד"ר חזות גבריאלי

1. "ויהי באחת ושש-מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את-מכסה התבה וירא והנה חרבו פני האדמה. ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש יבשה הארץ" - המבול הסתיים בשנת 601 לנח, כלומר בשנת 1657 לאדם.

2. בכ"ח באייר התרס"ד עלה מרן הרב קוק זצ"ל לארץ-ישראל, על-מנת לשמש כרבה של יפו ושל המושבות החדשות שהיו אז, כגון פתח-תקווה, ראשון-לציון, גדרה ורחובות. כמובן שגם הבן צבי יהודה עלה אז עם הוריו, והוא בן 13 שנים. יום זה, כ"ח באייר, נחקק במשפחה כיום גדול, יום של שמחה ותודה לה'.

לאחר עשר שנים, בשנת התרע"ד, בהיות הרב צבי יהודה בחו"ל, כותב לו אביו (אגרת תרפ"ז):

"ברוך השם עבר עלינו יום אתמול כ"ח אייר, זה היום הגדול אשר בו זיכנו צור ישראל ברוך הוא לבוא לארץ חמדתו ולראות בעינינו התחלת צמיחת קרן ישעו לעם קדשו. בטח גם אתה מחמדי נזכרת מזה, הודות לה' על רוב חסדיו..."

3. ה"זהר" אומר שימי העולם מתחלקים לששה כנגד ששת ימי הבריאה. האלף השביעי - כנגד השבת. "שית אלפי שני הוי עלמא". שנת תשכ"ז - היא השנה שבה אפשר לחוש בקדושת השבת. (הרב שרקי)

4. זכריה פרק יד

(א) הנה יום-צא ליקוק וחקק שללך בקרבך :

(ב) ואספתי את-כל-הגוים אל-ירושלם למלחמה ונלכדה העיר ונשטו הבתים והנשים תשגלנה תשכבנה ונצא חצי העיר בגולה ויתר העם לא יפרת מן-העיר :

(ג) ונצא יקוק ונלחם בגוים ההם כיום הלחמו ביום קרב :

(ד) ועמדו רגליו ביום ההוא על-הר הזתים אשר על-פני ירושלם מקדם ונבקע הר הזיתים מחציו מזרחה ולמה גיא גדולה מאד ומש חצי ההר צפונה וחציו-נגבה :

(ה) ונסתם גיא-הרי פיגייע גיהרים אל-אצל ונסתם פאשר נסתם מפני הרעש בימי עזיה מלך יהודה ובא יקוק אלחי פלקדשים עמו :

(ו) והנה ביום ההוא לא-יהיה אור יקרות יקפאון וקפאון :

(ז) והנה יום-אחד הוא ינדע ליקוק לא-יום ולא-לילה והנה לעת-ערב יהיה-אור :

(ח) והנה ביום ההוא יצאו מים-חיים מירושלם חצלים אלהים הקדמוני וחצלים אלהים האחרון בקיץ ובחורף יהיה :

(ט) והנה יקנן למלך על-פלהארץ ביום ההוא והנה יקנן אחד ושמו אחד :

(י) ישוב פלהארץ פערבה מגבע לרמון נגב ירושלם וראמה וישבה תחתיה למשער בנימו עד- מקום שער הראשון עד-שער הפנים ומגדל חננאל עד יקבי המלך :

(יא) וישבו בה וחרם לא-יהיעוד וישבה ירושלם לבטח :

(יב) וזאת תהיה המגפה אשר יגף יקוק את-פלהעמים אשר צבאו על-ירושלם המקל בשו' והוא עמד על-רגליו ועיניו תמקנה בתריהו ולשונו תמק בפייהם :

(יג) והנה ביום ההוא תהיה מהומת-יקנן רבה בהם והחזיקו איש יד רעהו ועלתה ידו על-יד רעהו :

(יד) וגם-יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל פלהגוים סביב זהב וכסף ובגדים לרב מאד :

(טו) וכן תהיה מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור וללהבהמה אשר יהיה במחנות ההמה כמגפת הזאת :

(טז) וְהָיָה כְּלַהֲנוּתָר מִכְּלֵהֲגוּלִים הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעָלָו מִדֵי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמִלְךְּ יְקֹנֵק צְבָאוֹת וְלַחַג אֶת־חַג הַסְּכָוֹת :

(יז) וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפָּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמִלְךְּ יְקֹנֵק צְבָאוֹת וְלֹא עֲלִיהֶם יִהְיֶה הַגָּשָׁם :

(יח) וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָּאָה וְלֹא עֲלִיהֶם תִּהְיֶה הַמַּגָּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְקֹנֵק אֶת־ הַגּוּלִים אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶוּ לְחַג אֶת־חַג הַסְּכָוֹת :

(יט) זֹאת תִּהְיֶה חֲסָאת מִצְרַיִם וְחֲסָאת כְּלֵהֲגוּלִים אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶוּ לְחַג אֶת־חַג הַסְּכָוֹת :

(כ) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מִצְעָלוֹת הַטֹּס קֹדֶשׁ לִיקֹנֵק וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְקֹנֵק כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ :

(כא) וְהָיָה כְּלִסְרִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לִיקֹנֵק צְבָאוֹת וּבְאֵל כְּלֵהֲזָבְחִים וְלִקְחוּ מֵהֶם וּבְשָׁלוֹ בָּהֶם וְלֹא־יִהְיֶה כְּנִעְנֵי עוֹד בְּבֵית־יְקֹנֵק צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא :

5. צִיטוֹטִים עַל יְרוּשָׁלַם

"אם לארץ נשמה – הרי ירושלים היא נשמתה של ארץ ישראל." (דוד בן גוריון)

"עשרה קבין יופי ירדו לעולם, תשעה נטלה ירושלים." (קידושין מ"ט)

"עתידה של ירושלים שיתקבצו בתוכה כל הגויים וכל הממלכות." (אבות דרבי נתן פרק ל"ה)

"אין לך חוכמה כחוכמה של דרך ארץ ואין לך יופי כיופי של ירושלים." (אבות דרבי נתן פרק כ"ח)

"העולם הזה דומה לגלגל עינו של אדם – לבן שבו זה האוקיינוס שמקיף את כל העולם, שחור שבו זה העולם, קומט שבשחור זה ירושלים, פרצוף שבקומט זה בית המקדש." (מסכת דרך ארץ זוטא, ט')

"אם אשכחך ירושלים, תשכח ימיני, תדבר לשוני לחכי, אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי." (תהילים קל"ז, ה'-ו').

"כה אמר ה': שבתי אל ציון ושכנתי בתוך ירושלים; ונקראה ירושלים עיר האמת, והר ה' צבאות הר הקדש." (זכריה ח', ג')

"כעיר הניגודים, מצטיינת ירושלים במנהגיה החריגים, אשר קשה לכנותם מתורבתים, אף כי היא מוקד משיכה דתית לעולם הנאור. הטבע אינו כסדרו בתוכה, שכן כל סדר שהוא יהיה בלתי-טבעי." ("ירושלים של מטה", [צ'ארלס וורן](#))

"ארץ ישראל בלי ירושלים כגוף בלי נשמה" (א.ל. לוינסקי)

"ירושלים הרים סביב לה וה' סביב לעמו מעתה ועד עולם." (תהילים, קכ"ה, ה')

6. ברכת "שש תשיש" הינה אודות הגאולה האמיתית והשלמה, בביאת משיח צדקנו, שאז ירושלים תשיש "בקיבוץ בניה לתוכה" – קיבוץ גלויות, של כל בני ישראל, לירושלים עיר הקודש.

7. מזמור י"ט של מדינת ישראל הוא דרשה שנשא הרב צבי יהודה הכהן קוק בליל יום העצמאות, ה' באייר תשכ"ז, כשלושה שבועות לפני פרוץ מלחמת ששת הימים. תלמידיו רואים בנאום זה כסוג של נבואה[1], בהזכירו את חלקי ארץ ישראל שאינם בשליטת מדינת ישראל. בנוסף, פירט הרצי"ה בנאומו את היחס למדינת ישראל בהשקפתו.

"לפני י"ט שנה, באותו לילה מפורסם, בהגיע ארצה החלטתם החיובית של מושלי אומות-העולם לתקומת מדינת ישראל, כשכל העם נהר לחוצות לחוג ברבים את רגשי שמחתו לא יכולתי לצאת ולהצטרף לשמחה. ישבתי בדד ואדום כי נטל עלי. באותן שעות ראשונות לא יכולתי להשלים עם הנעשה, עם אותה בשורה נוראה, כי אכן נתקיים דבר ד' בנבואה בתרי עשר - "ואת ארצי חילקו"! איפה חברון שלנו - אנחנו שוכחים את זה?! ואיפה שכם שלנו - אנחנו שוכחים את זה?! ואיפה יריחו שלנו - אנחנו שוכחים את זה?! ואיפה עבר הירדן שלנו?! איפה כל רגב ורגב? כל חלק וחלק, של ארבע אמות של ארץ ד'?! הבידינו לוותר על איזה מילימטר מהן? חלילה וחס ושולם!"